

ประเด็นการเมือง ฉบับที่ E46	26 ก.ย. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น การตื่นรู้ทางการเมือง ของ Gen Z	การตื่นรู้ทางการเมืองของ Gen Z: เบิกฟ้าหรือพาสู่หายนะ?	
ประเด็นสำคัญ	- ปรากฏการณ์ใหม่ในโลกการเมือง - มิติที่ 1: เบิกฟ้าแห่งการตื่นรู้ - เมื่อคนรุ่นใหม่เปลี่ยนกติกาโลก - มิติที่ 2: ความล่อแหลมและบาดแผลที่อาจเกิดขึ้น - มิติที่ 3: ความยั้งคิดและการขาดภูมิปัญญา - มิติที่ 4: ผลกระทบต่อระบบประชาธิปไตย – ทั้งการสร้างและการทำลาย - มิติที่ 5: การประเมินผลรวม – ระหว่างความหวังและความกลัว - มิติที่ 6: ทางออกและแนวทางการจัดการ - บทสรุป การสร้างสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความเสถียร	

การตื่นรู้ทางการเมืองของ Gen Z: การเบิกฟ้าหรือพาสู่หายนะ?

บทเริ่มต้น: ปรากฏการณ์ใหม่ในโลกการเมือง

ลองนึกภาพสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อ 5 ปีก่อน หากมีใครบอกว่าเด็กสาววัย 15 ปีคนหนึ่งจากสวีเดนจะสามารถระดมคนหลายล้านคนทั่วโลกให้ออกมาต่อสู้เรื่องสิ่งแวดล้อม หรือนักศึกษาไทยจะกล้าเสนอข้อเรียกร้อง 10 ข้อเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์ คงไม่มีใครเชื่อ แต่นี่คือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในโลกของ Gen Z - โลกที่ชิตจำกัดเดิมถูกทำลาย และกฎเกณฑ์ใหม่กำลังถูกเขียนขึ้น

Generation Z หรือคนรุ่นที่เกิดระหว่างปี 1997-2012 นั้น เป็นรุ่นแรกของโลกที่เติบโตมาพร้อมกับอินเทอร์เน็ตและสมาร์ทโฟน พวกเขาไม่เพียงแค่ "ใช้" เทคโนโลยี แต่พวกเขา "คิด" แบบดิจิทัล พวกเขา มองโลกผ่านเลนส์ของการเชื่อมต่อไร้พรมแดน ข้อมูลข่าวสารที่ไหลเวียนแบบเรียลไทม์ และการมีเสียงที่ไม่จำเป็นต้องผ่านสถาบันแบบดั้งเดิม

มิติที่ 1: เบิกฟ้าแห่งการตื่นรู้ - เมื่อคนรุ่นใหม่เปลี่ยนกติกาโลก

การรับรู้แบบพหุมิติและข้ามพรมแดน เห็นภาพได้ดังนี้: นักศึกษาไทยคนหนึ่งนั่งในหอพักดูข่าวการประท้วงในฮ่องกง จากนั้นเขาเริ่มเข้าใจว่าปัญหา "การขาดประชาธิปไตย" ที่เขาพบในไทยไม่ใช่ปัญหา

เฉพาะของไทยเพียงประเทศเดียว แต่เป็นปัญหาระดับภูมิภาค ระดับโลก เขาเห็นความเชื่อมโยงระหว่างการปราบปรามผู้ประท้วงในเมียนมา การจำกัดเสรีภาพการแสดงออกในไทย และการควบคุมสื่อในกัมพูชา

นี่คือจุดเปลี่ยนสำคัญ: Gen Z ไม่มอง "การเมือง" เป็นเรื่องของ "ประเทศตัวเอง" แต่มองเป็น "การเมืองโลก" ที่ทุกอย่างเชื่อมโยงกัน เมื่อเกรตา ธันเบิร์กเริ่มต้นการประท้วงคนเดียวหน้ารัฐสภาสวีเดน ภายในไม่กี่เดือน เด็กนักเรียนในเคนยา บราซิล และฟิลิปปินส์ก็เริ่มทำสิ่งเดียวกัน ไม่ใช่เพราะมีใครสั่ง แต่เพราะพวกเขา

"รู้สึกเชื่อมต่อ" กับปัญหาเดียวกัน

การชักจูงผ่านความจริงใจและความโปร่งใส ให้ดูตัวอย่างจากการเคลื่อนไหวในไทย เมื่อ "บอสพอล" (นายพริษฐ์ ชิวารักษ์) ขึ้นเวทีที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เขาไม่ได้พูดด้วย "น้ำเสียงนักการเมือง" แบบดั้งเดิมที่เต็มไปด้วยคำพูดโวหาร เขาพูดด้วยน้ำเสียงของ "คนธรรมดาที่โกรธจริง" เขาใช้ภาษาง่ายๆ ยกปัญหาจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น ราคาของมิดโกนที่แพงผิดปกติเพราะการผูกขาดของนายทุนใกล้ชิดรัฐบาล **สิ่งที่แตกต่างคือ:** Gen Z ไม่ได้ "สัญญา" อะไรกับประชาชน พวกเขา "แชร์ปัญหา" กับประชาชน พวกเขาไม่บอกว่า "เราจะแก้ไขให้" แต่พวกเขาบอกว่า "เรามีปัญหาเดียวกัน มาแก้ไขด้วยกัน" นี่คือเหตุผลที่ทำให้คนที่ไม่เคยสนใจการเมืองมาก่อน กลับออกมาร่วมชุมนุมหลายหมื่นคน

การสร้างพื้นที่สาธารณะใหม่ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด: ก่อนการเคลื่อนไหวของ Gen Z ในไทย การพูดเรื่องสถาบันกษัตริย์เป็น "เรื่องต้องห้าม" ที่ไม่มีใครกล้าพูดแม้แต่ในครอบครัว แต่หลังจากที่ผู้ประท้วงเสนอข้อเรียกร้อง 10 ข้อ ทันใดนั้นเรื่องที่เคยเป็น "ต้องห้าม" กลับกลายเป็น "เรื่องที่พูดได้" ในบางครอบครัว บางสำนักงาน บางมหาวิทยาลัย

นี่ไม่ใช่การ "ทำลาย" แต่เป็นการ "เปิด" Gen Z ได้เปิด "พื้นที่สาธารณะ" ใหม่ที่ทุกคนสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นได้ แม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะไม่ตรงกันก็ตาม การที่ประเด็นต่างๆ ได้รับการพูดคุย ถกเถียง วิเคราะห์ ย่อมดีกว่าการปิดกั้นและปล่อยให้ปัญหาสะสมจนระเบิด

มิติที่ 2: ความล่อแหลมและบาดแผลที่อาจเกิดขึ้น

อันตรายจากการขาดประสบการณ์และภูมิการรู้ทางประวัติศาสตร์ ภาพที่น่ากังวล: ในเนปาล เมื่อคนรุ่นใหม่ออกมาประท้วงต่อต้านการแบนไซเคิลมีเดีย พวกเขามีความต้องการที่ "ถูกต้องแต่ไม่รอบคอบ" ต้องการเสรีภาพในการแสดงออกคือสิ่งที่ถูกต้อง แต่การไม่คำนึงถึงว่าการประท้วงรุนแรงในประเทศที่เพิ่งออกจากสงครามกลางเมืองไปได้ไม่นาน

อาจทำให้เกิด "ความไม่เสถียรรุนแรง" ที่นำไปสู่ความรุนแรงและการสูญเสียชีวิตได้ ผลที่ตามมา คือ การประท้วงในเนปาลทำให้มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 70 คน และบาดเจ็บกว่า 2,000 คน นี่เป็นจำนวนที่สูงมากเมื่อเทียบกับเป้าหมายของการประท้วง ซึ่งเป็นเพียงการต้องการใช้ไซเคิลมีเดียอย่างอิสระ บทเรียนที่ได้รับ ความ

หลงใหลในอุดมคติอาจทำให้ขาดการประเมิน **"ต้นทุนทางสังคม"** ที่อาจจะต้องจ่าย การเปลี่ยนแปลงทางสังคมต้องคำนึงถึงบริบททางประวัติศาสตร์และสภาพแวดล้อมทางการเมือง ไม่ใช่เพียงแค่ความต้องการของตัวเอง

ความเสี่ยงจากการถูกเอาเปรียบโดยกลุ่มมีอำนาจ ตัวอย่างที่ต้องระวัง การเคลื่อนไหวแบบไร้ผู้นำศูนย์กลางของ Gen Z นั้นมี **"จุดอ่อน"** ที่สำคัญคือความยากในการควบคุมทิศทางและการตรวจสอบ เมื่อกระแสการประท้วงใหญ่ขึ้น มักจะมี **"นักการเมืองมืออาชีพ"** **"กลุ่มทุน"** หรือ **"กลุ่มมีอำนาจ"** เข้ามาแอบอิงในกระแส เห็นได้จากกรณีการประท้วงในหลายประเทศ ที่เริ่มต้นจากความต้องการที่บริสุทธิ์ของคนรุ่นใหม่ แต่เมื่อกระแสใหญ่ขึ้น จึงมีกลุ่มต่างๆ เข้ามา **"ขับเคลื่อนในทิศทางที่พวกเขาต้องการ"** โดยที่คนรุ่นใหม่อาจไม่ทันสังเกต

อันตรายที่ซ่อนเร้น Gen Z อาจกลายเป็น **"เครื่องมือ"** ของกลุ่มมีอำนาจโดยไม่รู้ตัว เหมือนกับการเป็น **"หุ่นเชิด"** ที่ไม่เห็นเชือก การขาดประสบการณ์ทำให้พวกเขาเชื่อคนง่าย และยากที่จะแยกแยะระหว่าง **"ผู้ร่วมอุดมคติจริงใจ"** กับ **"ผู้มีวาระซ่อนเร้น"**

การสร้างขั้วความแตกแยกในสังคม ภาพการแบ่งขั้วที่อันตราย: ในหลายประเทศ การเคลื่อนไหวของ Gen Z ได้สร้าง **"เส้นแบ่งที่คมชัด"** ระหว่าง **"คนรุ่นใหม่กับคนรุ่นเก่า"** **"คนเมืองกับคนชนบท"** **"คนมีการศึกษากับคนไม่มีการศึกษา"** แทนที่จะเป็นการสร้างสะพานเชื่อมต่อ

ตัวอย่างในไทย: หลังการประท้วงครั้งใหญ่ เกิดความแตกแยกอย่างรุนแรงในครอบครัวไทยหลายพันครอบครัว ลูกกับพ่อแม่เถียงกันจนไม่พูดคุยกัน พี่น้องแตกแยกเพราะมีความคิดเห็นการเมืองต่างกัน ทั้งที่ **"ความรักครอบครัว"** ควรจะสำคัญกว่า **"ความคิดเห็นทางการเมือง"**

ผลกระทบระยะยาว: ความแตกแยกนี้อาจสร้าง **"บาดแผลทางสังคม"** ที่รักษาได้ยาก เพราะทั้งสองฝ่ายต่างคิดว่าตนเองถูกต้อง และอีกฝ่ายผิด การไม่ยอมฟังเหตุผลของกันและกันทำให้สังคมกลายเป็น **"เกาะแยก"** ที่ไม่สามารถร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาได้

มิติที่ 3: ความยั้งคิดและการขาดภูมิปัญญา

การตัดสินใจจากอารมณ์มากกว่าเหตุผล ภาพที่เห็นได้ชัด เมื่อคนรุ่นใหม่ในฟิลิปปินส์เห็นข่าวการทุจริตโครงการป้องกันน้ำท่วม พวกเขา **"โกรธจนลืมนึก"** ว่าการล้มรัฐบาลจะแก้ปัญหาน้ำท่วมได้หรือไม่ หรือจะสร้างปัญหาใหม่หรือไม่ พวกเขามองเพียงแค่ **"ความผิด"** โดยไม่มอง **"ทางออก"**

ตัวอย่างการขาดการวางแผนระยะยาว การเรียกร้องให้ยุบสภาในไทย เป็นการตอบสนองความต้องการ **"ความยุติธรรมเฉพาะหน้า"** แต่ไม่ได้คิดว่า **"หลังจากยุบสภาแล้วจะเกิดอะไรขึ้น?"** **"ใครจะเข้ามาปกครอง?"** **"จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นจริงหรือไม่?"**

อันตรายจากการขาดการคิดเชิงระบบ Gen Z มักมอง **"ปัญหาเฉพาะจุด"** แต่ไม่เห็น **"ความเชื่อมโยงของระบบ"** เขามองเห็นว่านักการเมืองทุจริต แต่ไม่เห็น **"ระบบการเมือง"** **"ระบบเศรษฐกิจ"**

และ "ระบบสังคม" เชื่อมโยงกันอย่างไร การเปลี่ยนแปลงจุดเดียวโดยไม่เข้าใจทั้งระบบ อาจทำให้เกิดปัญหาใหม่ที่ร้ายแรงกว่าเดิม

การขาดความเข้าใจในความซับซ้อนทางการเมือง ตัวอย่างที่เห็นได้จริง ในการประท้วงเรื่องสิ่งแวดล้อม หลายคน Gen Z เรียกร้องให้ "หยุดใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลทันที" โดยไม่คิดว่าถ้าทำจริง "คนจนล้านคน" จะไม่มีงานทำ "ราคาสินค้า" จะแพงขึ้นอย่างรุนแรง และ "ระบบเศรษฐกิจ" จะพังทลายก่อนที่พลังงานทดแทนจะเตรียมพร้อม ความซับซ้อนที่มองไม่เห็น การเมืองไม่ใช่ "เกมที่มีแค่ดีกับเลว" แต่เป็น "เกมที่มีผลประโยชน์หลายฝ่าย ข้อจำกัดหลายอย่าง และผลกระทบหลายระดับ" การที่ Gen Z มองการเมืองแบบ "ขาว-ดำ" ทำให้พวกเขาเสนอทางออกที่ "ดูดีแต่ทำไม่ได้จริง" หรือ "ทำได้แต่มีผลข้างเคียงร้ายแรง"

ภูมิปัญญาติดิจิทัลกับข้อจำกัด จุดแข็งที่ไม่ปฏิเสธได้: Gen Z มี "ภูมิปัญญาติดิจิทัล" ที่คนรุ่นเก่าไม่มี พวกเขาสามารถเก็บข้อมูลได้เร็ว ประสานงานได้กว้าง และสร้างเครือข่ายได้แข็งแกร่ง การใช้ #SaveMyanmar ทำให้ทั่วโลกรู้จักปัญหาในเมียนมา การใช้ #MilkTeaAlliance สร้างความสามัคคีระหว่างประเทศในเอเชีย แต่ข้อจำกัดที่อันตราย คือ ภูมิปัญญาติดิจิทัลนี้มี "ก้นดัก" ที่สำคัญคือ "ความรู้กว้างแต่ไม่ลึก" และ "ข้อมูลเร็วแต่ไม่แม่นยำ" การได้ข้อมูลจากโซเชียลมีเดียทำให้เข้าใจปัญหาได้เร็ว แต่อาจทำให้เข้าใจ "ผิวเผิน" และ "บิดเบือน" โดยไม่รู้ตัว

ตัวอย่างการบิดเบือนข้อมูล ข้อมูลที่แชร์ในโซเชียลมีเดียมักจะเป็น "ข้อมูลที่ทำให้โกรธ" หรือ "ข้อมูลที่ชวนให้คิดแบบเดียวกัน" มากกว่า "ข้อมูลที่ครบถ้วนและเป็นกลาง" เพราะโซเชียลมีเดียถูกออกแบบมาเพื่อให้คนใช้เวลาให้นานที่สุด ไม่ใช่เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องที่สุด

มิติที่ 4: ผลกระทบต่อระบบประชาธิปไตย - ทั้งการสร้างและการทำลาย

ด้านสร้างสรรค์ การฟื้นฟูจิตสำนึกประชาธิปไตย ภาพการเปลี่ยนแปลงที่น่าประหลาดใจ ก่อนการเคลื่อนไหวของ Gen Z คนไทยส่วนใหญ่มองว่า "การเมืองเป็นเรื่องสกปรก" และ "ไม่ยากเกินไป" แต่หลังจากการเคลื่อนไหว มีคนหันมาสนใจการเมืองมากขึ้น เริ่มติดตามข่าว อ่านรัฐธรรมนูญ และเข้าใจสิทธิของตัวเองมากขึ้น การเปลี่ยนแปลง

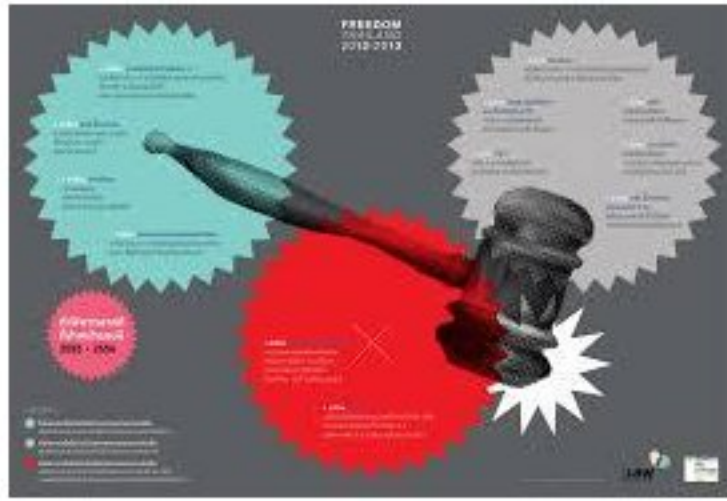

ของผู้ใหญ่ สิ่งที่น่าสนใจคือ Gen Z ไม่ได้เปลี่ยนแปลงแค่คนรุ่นใหม่ แต่ยัง "กระตุ้น" ให้คนรุ่นเก่าหันมาสนใจการเมืองอีกครั้ง หลายครอบครัวเริ่มคุยการเมืองบนโต๊ะอาหาร หลายที่ทำงานเริ่มมีการอภิปรายประเด็นสาธารณะ นี่คือการ "ฟื้นฟู" พื้นที่ประชาธิปไตยที่เสื่อมสลายมานาน

การสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีจิตสำนึก: เด็กและเยาวชนที่เห็นการเคลื่อนไหวของพี่ๆ Gen Z จะเติบโตขึ้นมาด้วย "จิตสำนึกประชาธิปไตย" ที่แข็งแกร่งกว่าคนรุ่นก่อน พวกเขาจะเข้าใจว่า "การเมืองคือเรื่องของทุกคน" และ "ประชาชนมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลง"

ด้านทำลาย ความไม่เสถียรและความแตกแยก ภาพความไม่เสถียรที่น่าวิตก ในเนปาล หลังจากการประท้วงของ Gen Z ทำให้รัฐบาลล้ม ประเทศกลับเข้าสู่ "ความไม่แน่นอนทางการเมือง" ที่รุนแรง

กว่าเดิม การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลอย่างกะทันหันทำให้นโยบายสำคัญหยุดชะงัก โครงการพัฒนาประเทศล่าช้า และนักลงทุนต่างชาติถอนตัว **วิกฤตความเชื่อมั่น** เมื่อ Gen Z แสดงให้เห็นว่า **"ประชาชนสามารถล้มรัฐบาลได้ง่ายๆ"** มันก็หมายความว่า **"ไม่มีรัฐบาลไหนที่มั่นคง"** ความไม่แน่นอนนี้ทำให้เกิด **"วิกฤตความเชื่อมั่น"** ต่อระบบประชาธิปไตยโดยรวม ผู้คนเริ่มคิดว่า **"ประชาธิปไตยไม่ได้ช่วยให้ชีวิตดีขึ้น แต่ทำให้ไม่เสถียร"**

อันตรายของการปกครองโดยฝูงชน การเคลื่อนไหวของ Gen Z อาจนำไปสู่ **"การปกครองโดยฝูงชน" (Mobocracy)** แทนที่จะเป็น **"การปกครองโดยประชาชน" (Democracy)** เมื่อการตัดสินใจสำคัญของประเทศขึ้นอยู่กับ **"อารมณ์ของฝูงชน"** มากกว่า **"การชั่งน้ำหนักและการประชุมปรึกษา"**

ความเสี่ยงต่อการเกิดระบบเผด็จการ บทเรียนจากประวัติศาสตร์ ในหลายประเทศ ความไม่เสถียรทางการเมืองที่สร้างโดย **"ขบวนการประชาชน"** มักจะลงเอยด้วยการที่ **"กลุ่มทหารหรือผู้นำเผด็จการ"** เข้ามาใช้อำนาจโดยอ้างว่า **"เพื่อสร้างความเสถียร"** ประชาชนที่เหนื่อยล้าจากความไม่เสถียรจึงยอมรับระบบเผด็จการเพื่อแลกกับความสงบ

ตัวอย่างที่น่าวิตก ในบางประเทศที่เกิดการประท้วงของ Gen Z แล้ว เริ่มมีเสียงเรียกร้องให้ **"ทหารเข้ามাজัดระเบียบ"** หรือ **"ผู้นำที่เข้มแข็งเข้ามาปกครอง"** เสียงเหล่านี้เป็น **"สัญญาณอันตราย"** ที่บ่งบอกว่าประชาธิปไตยอาจจะถูกคุกคามจากภายในโดยไม่รู้ตัว

มิติที่ 5: การประเมินผลรวม - ระหว่างความหวังและความกลัว

เบิกฟ้า: พลังแห่งความเปลี่ยนแปลงที่จำเป็น การเปิดประเด็นสำคัญที่ถูกปิดกั้น Gen Z ได้ทำสิ่งที่ คนรุ่นก่อนไม่กล้าทำ พวกเขาได้เปิดประเด็น **"การปฏิรูป"** **"ความไม่เป็นธรรม"** **"การทุจริต"** และ **"สิทธิมนุษยชน"** ให้กลายเป็นเรื่องที่สังคมพูดคุยได้ การที่ประเด็นเหล่านี้ถูกพูดถึง ถึงแม้จะสร้างความขัดแย้ง แต่ก็ดีกว่าการปิดกั้นและปล่อยให้ปัญหาบูดเน่า

การสร้างแรงกดดันเพื่อการเปลี่ยนแปลง ก่อนหน้านี้ นักการเมือง ข้าราชการ และผู้มีอำนาจ สามารถ **"ทำผิดโดยไม่ต้องกลัวผลลัพธ์"** เพราะประชาชนไม่มีเสียง แต่ Gen Z ได้สร้าง **"กลไกตรวจสอบ"** ที่มีประสิทธิภาพผ่านโซเชียลมีเดียและการชุมนุม ทำให้ผู้มีอำนาจต้องระมัดระวังการกระทำมากขึ้น

การสร้างรุ่นใหม่ที่มีจิตสำนึก: เด็กที่เติบโตในยุคของการเคลื่อนไหว Gen Z จะเป็น **"คนรุ่นใหม่ที่มีจิตสำนึกประชาธิปไตย"** มากกว่าคนรุ่นก่อน พวกเขาจะไม่ยอมรับความไม่ยุติธรรม และจะมีทักษะในการต่อสู้เพื่อสิทธิของตนเองและสังคม

หายนะ: ความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่วิกฤต การทำลายสถาบันโดยไม่มีทางเลือก การเคลื่อนไหวของ Gen Z มักจะเน้น **"การทำลาย"** มากกว่า **"การสร้าง"** พวกเขาเก่งในการชี้ปัญหา แต่อ่อนในการเสนอทางออกที่เป็นไปได้ การทำลายสถาบันเก่าโดยไม่มีสถาบันใหม่ที่พร้อม อาจทำให้เกิด **"สุญญากาศอำนาจ"** ที่

อันตราย ความแตกแยกที่รุนแรง การเคลื่อนไหวของ Gen Z ได้สร้าง "รอยแตกในสังคม" ที่อาจซ่อมแซมได้ยาก ความแตกแยกระหว่างคนรุ่นใหม่กับรุ่นเก่า ระหว่างผู้สนับสนุนกับผู้ต่อต้าน ระหว่างคนเมืองกับคนชนบท อาจทำให้สังคมไม่สามารถร่วมมือกันแก้ปัญหาได้ ความเสี่ยงต่อการถูกเอาประโยชน์ ความไร้เดียงสาและความขาดประสบการณ์ของ Gen Z ทำให้พวกเขาเสี่ยงต่อการถูก "กลุ่มผลประโยชน์" เอาประโยชน์ พวกเขาอาจกลายเป็น "เครื่องมือ" ของกลุ่มที่ต้องการอำนาจโดยไม่รู้ตัว

มิติที่ 6: ทางออกและแนวทางการจัดการ

การสร้างสะพานเชื่อมระหว่างรุ่น ภาพของความร่วมมือที่เป็นไปได้ แทนที่จะเป็น "การต่อสู้" ระหว่างคนรุ่นใหม่กับรุ่นเก่า ทั้งสองฝ่ายควรมอง "จุดร่วม" และ "ความต้องการเดียวกัน" ทุกคนต้องการให้ประเทศดีขึ้น มีความยุติธรรม และมีโอกาสในชีวิตที่ดีกว่า

การแลกเปลี่ยนภูมิปัญญา คนรุ่นใหม่มี "พลังและวิสัยทัศน์" คนรุ่นเก่ามี "ประสบการณ์และภูมิรู้" การรวมกันระหว่าง "ความหลงใหลในอุดมคติ" กับ "ความรอบคอบจากประสบการณ์" จะสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ "มีพลังแต่ไม่อันตราย"

ตัวอย่างความสำเร็จ ในบางประเทศที่การเคลื่อนไหวของ Gen Z ประสบความสำเร็จ มักจะมี "พี่เลี้ยง" จากคนรุ่นเก่าที่ให้คำแนะนำ ช่วยวางแผนยุทธศาสตร์ และป้องกันไม่ให้เกิดการเคลื่อนไหวออกนอกกฎนอกทาง

การพัฒนากลไกการเรียนรู้ การสร้างพื้นที่เรียนรู้: สังคมต้องสร้าง "พื้นที่เรียนรู้" ที่ Gen Z สามารถเข้าใจความซับซ้อนทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ไม่ใช่เพียงแค่ "รู้ปัญหา" แต่ยัง "เข้าใจทางออก" และ "ผลกระทบ" ของแต่ละทางเลือก

การเรียนรู้จากความผิดพลาด การเคลื่อนไหวแต่ละครั้งควรมี "การประเมินผล" และ "การเรียนรู้" อย่างเป็นระบบ ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นควรกลายเป็น "บทเรียน" สำหรับการเคลื่อนไหวครั้งต่อไป ไม่ใช่ "ข้อโต้แย้ง" เพื่อการต่อสู้

การสร้างกลไกการมีส่วนร่วมที่เป็นระบบ การขยายช่องทางการมีส่วนร่วม: แทนที่จะมีเพียง "การประชุม" เป็นช่องทางเดียว สังคมควรสร้าง "ช่องทางการมีส่วนร่วม" ที่หลากหลาย เช่น การปรึกษาหารือ การรับฟังความคิดเห็นออนไลน์ การจัดฟอรัมสาธารณะ และการสร้างคณะกรรมการที่มีตัวแทนจากทุกกลุ่ม

การสร้างกลไกตรวจสอบและถ่วงดุล: Gen Z ต้องการความโปร่งใสและความยุติธรรม สังคมจึงควรสร้าง "กลไกตรวจสอบ" ที่มีประสิทธิภาพและเป็นอิสระ เพื่อให้ประชาชนมั่นใจว่าระบบมีการทำงานอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

บทสรุป การสร้างสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความเสถียร

การตื่นรู้ทางการเมืองของ Gen Z เป็น "ปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน" ที่ไม่สามารถตัดสินได้ง่ายๆ ว่า "ดี" หรือ "เลว" "เบิกฟ้า" หรือ "หายนะ" แต่เป็น "พลังที่มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง" ที่สังคมต้องเรียนรู้จัดการ

สิ่งที่แน่นอน คือโลกกำลังเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนแปลงนั้น "หยุดไม่ได้" Gen Z คือ "แรงขับเคลื่อน" สำคัญของการเปลี่ยนแปลงนี้ คำถามไม่ใช่ "จะหยุดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร" แต่เป็น "จะกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงอย่างไร"

ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ เมื่อสังคมสามารถ "รวมพลังของคนรุ่นใหม่" เข้ากับ "ภูมิปัญญาของคนรุ่นเก่า" สร้าง "การเปลี่ยนแปลงที่มีพลัง" แต่ "ไม่ทำลายรากฐาน" สร้าง "ความยุติธรรมใหม่" แต่ "ไม่สร้างความแตกแยก" และสร้าง "อนาคตที่ดีขึ้น" สำหรับทุกคนในสังคม

นี่คือความท้าทายใหญ่ ของยุคเรา การที่เราจะสามารถเปลี่ยน "พลังแห่งการตื่นรู้" ของ Gen Z ให้กลายเป็น "พลังแห่งการสร้างสรรค์" ที่นำพาสังคมไปสู่ "เบิกฟ้าแห่งอนาคต" ที่ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีศักดิ์ศรีและความสุข

การตัดสินใจในเรื่องนี้ ไม่ใช่เรื่องของ Gen Z คนเดียว แต่เป็น "ความรับผิดชอบร่วม" ของทุกคนในสังคม เราทุกคนมีส่วนในการกำหนดว่า การตื่นรู้ทางการเมืองของ Gen Z จะเป็น "เบิกฟ้า" หรือ "หายนะ" ขึ้นอยู่กับว่าเราจะเลือกที่จะ "ร่วมมือสร้างสรรค์" หรือ "ต่อสู้ทำลายกัน"

พ.อ.หญิง จันทิรา นาคบุญนำ
อจ.กก.กกม.สมย.วทบ.

เอกสารอ้างอิง

1. ฮาเมเลียส เอ็ม, ชมุค ดี. "ปรากฏการณ์กรีตา" บนโซเชียลมีเดีย: การทบทวนวรรณกรรมเป็นระบบเกี่ยวกับผลกระทบของอินเบิร์กต่อการสื่อสารการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในยุคดิจิทัล. วารสารการสื่อสารสิ่งแวดล้อม. 2567;18(7):801-818. doi: 10.1080/17524032.2024.2314028.
2. ชูเบติ ดีปี. การประท้วงเนปาลที่นำไปสู่การเสียชีวิตสะท้อนรูปแบบการเคลื่อนไหวทางการเมืองของ Gen Z ทั่วเอเชีย. เดอะ คอนเวอร์เซชัน. 2568 ก.ย. 8 [อ้างอิง 2568 ก.ย. 24]. เข้าถึงได้จาก: <https://theconversation.com/deadly-nepal-protests-reflect-a-wider-pattern-of-gen-z-political-activism-across-asia-264968>
3. Massive 'Trillion Peso March' crowd turns up in white on EDSA. Philstar.com. 2025 Sep 21 [cited 2025 Sep 24]. Available from: <https://www.philstar.com/headlines/2025/09/21/2474434/prayers-and-protest-massive-trillion-peso-march-crowd-turns-white-edsa>

ท่านสามารถสืบค้นข้อมูลย้อนหลังได้ โดยการสแกน QR Code

